

EDMONTONSKÝ ZPRAVODAJ



České a Slovenské sdružení v Kanadě
Czech and Slovak Association of Canada



Společnost pro vědy a umění
Czechoslovak Society of Arts and Sciences

ROČNÍK 17

JARO 2003

ČÍSLO 1



KALENDÁŘ

Honorami Konzil v Edmontonu
Párek 2. května (nája) str. 04

Krupičkovy 90. narozeniny
Neděle 4. května str. 03

Rozloučení s Velvyslancem Kotzy
Úterý 27. května str. 04

Sylvan Lake camp out
July 25-27 str. 11

Táhnou pro mládež
Srpen (aug.) 10 - 23 str. 08

EDMONTONSKÝ ZPRAVODAJ

Vychází čtrnáctkrát za rok, v létě na podzim a v zimě

Vydává společně: České a Slovenské sdružení v Kanadě, občeská Edmonson a Společnosti pro vědy a umění v Albertě

Připravuje redakční rada ve složení Zdeněk Fisker, Jiří Krupička a Peter Schabert

Adresa redakce a administrace: Czech and Slovak Association of Canada, Edmonson Branch, Gagneau P.O. Box 52086, Edmonson, Alberta, Canada T6G 2T5
Telefon se záznamníkem: (780) 461-8578
Telefon & Fax: (780) 450-2505
E-mail: ntara@aol.com

Roční předplatné: Can.\$10.00 - členové zdarma

Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení a úpravu příspěvků. Podepsané články nemusí vyjadřovat názory redakce a vydavatelů

Sazby za inzeráty (jedno číslo)

I strana	Can.\$70.00
1/2 strana	Can.\$40.00
1/4 strana	Can.\$20.00
visetka	Can.\$10.00

Obsahuje toto číslo

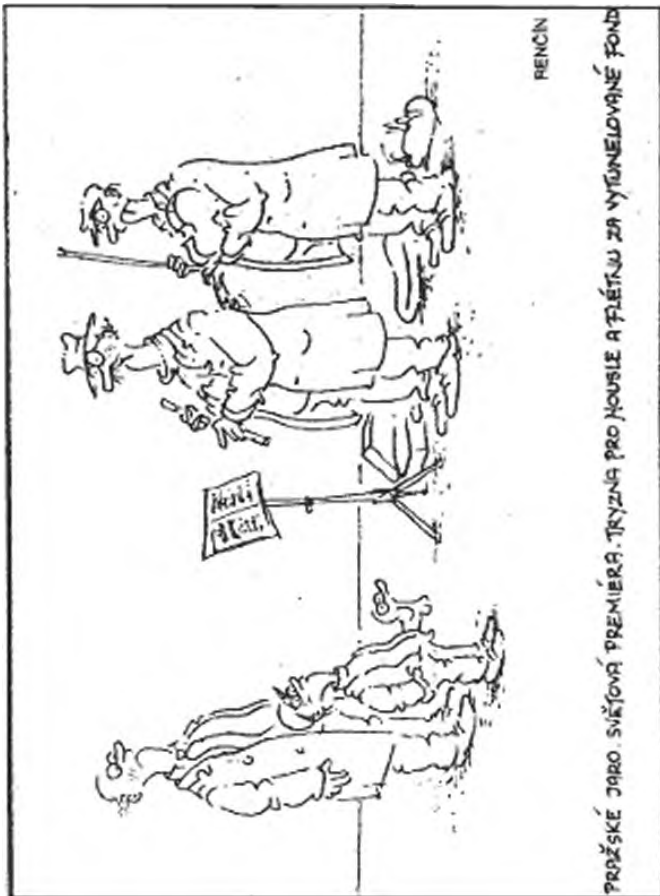
Krupičkovy 90. narozeniny	03
Spendia našim studentům	03
Proměnliví filmů seniorů	03
Nový výher	04
Historická Konzul v Edmonsonu	04
Rozlučení s Velvyslancem Kocou	04
Placení členských příspěvků	04
Stali jsme se uštědí rasistů	05
Knihovna opět otevřena	05
Parodie Sifřibný	06
Josef Svoboda	06

Richard Rosenberg	07
Hana Paulová	07
Kanadské stanovní pojištění	07
Sedmáctý tábor pro mládež	08
Dotazník pro seniory	10
Sylvan Lake Camp-out	11
Kanai seveří divočinou	12
O stáří a stárnutí	14
Tábor pro mládež - příhledka	15

Tábor znamená dobré vůle uvěřejujeme ozádmění dětského tábora u Montrealu. Očekáváme, že Montrealský Věstník uvěřejí oznámení našeho 17 tábora pro mládež

DETSKÝ TÁBOR HOSTYN 2003

Asociace Hostyn pořádá dětský tábor pro děti od 7 do 14 let u St-Calixte, 100 km od Montrealu. První turnus bude od 28. června do 12. července a druhý od 13. července do 27. července. Cena je stejná jako vlani, tj. 390 Can\$ za první dítě a za každé další 340 Can\$. Hledáme vedoucí k dětem a kucharky. Informace podá Stanislava Ilavová, Asociace Hostyn, 1683 rue de l'Eglise, Montreal, QC, H4E 1G6. Tel. (pouze večer) 514-362-0155; <mailto:stanis@svmpatico.ca> nebo Josef Maxant, Association Hostyn, 8790 Marie Victoria, Brossard QC, J4X 1A3; Tel. 450-465-4844, Fax: 450-923-4159; <mailto:health.vifad@svmpatico.ca>



PRÁZE JARO. SNĚŽOVÁ PREMIÉRA. TRÝZNA PRO HOUSLE A PLETÍU ZA VYUŠELOVANÉ FOND



“Raduji se z nesmírného množství knih, které vychází a zároveň jsem smutný z toho, že většinu z nich nemám čas číst. Mam-li ze svého letošního výběru na některou knihu upozornit, tak je to **Renaissance rozumu** od Jiřího Krupičky. Zdá se mi, že zatím se jí nedostalo pozornosti, kterou si zaslouží” **Václav Havel, dramatik a bývalý prezident ČR** ve vánoční anketě Lidových novin na nejzajímavější knihu roku 1995.

JIŘÍ KRUPIČKA DEVADESATNÍKEM

Edmontonská odbočka Českého a Slovenského sdružení si dovoluje Vás pozvat k oslavě devadesátých narozenin čestného předsedy naší odbočky Dr. Jiřího Krupičky

**NEDĚLE. 4. KVĚTNA (MÁJA) 2003 – 6.00 HODIN VEČER
KOKTEJLY 5.30 HODIN – VEČEŘE (BUFET) 6.00 HODIN – PROGRAM**

ROYAL GLENORA CLUB – 11160, RIVER VALLEY ROAD

VEČEŘE S BOHATÝM VÝBĚREM S 30.00

Doporučujeme poslat šek na adresu odbočky: CSAC, Garneau P.O.Box 52086,
Edmonton, Alberta, T6G 2T5

STIPENDIA NAŠIM STUDENTŮM

Výbor plánuje v tomto roce opět udělit několik jednorázových stipendií našim universitním studentům a možná i studentům vyšších odborných škol a technických ústavů. Přihlášky budou připraveny během června a zájemci o ně mohou zavolat na tel. číslo 461-8578, kde je možní i nechat vzkaz. Lhůta na žádost bude 30 září (septembra).

PROMÍTÁNÍ NAŠICH FILMŮ SENIORŮM

Sedmého dubna mezi 16 – 20. hodinou jsme promítli dva filmy, které nám věnovala firma VIDEO EI. CANADA Josefa Máry z Londonu v Ontariu. Byl to slovenský film “Záhrada” a český film “Báječná léta pod psa.” Zdá se, že oba filmy se líbily a malé posilnění pizzou v přestávce mezi filmy přišlo vhod. Promítání se konalo v Central Lions Senior

Recreation Centre. Bylo tam 17 seniorů, kteří jsou v naší evidenci. Několik dalších se nemohlo zúčastnit, většinou ze zdravotních důvodů. Plánujeme pořádát podnětná promítání v budoucnosti častěji – záleží na dosažitelnosti vhodných filmů. Jestliže máte zájem, vyplňte a pošlete nám dotazník, který najdete v tomto čísle. Mimořádně, podle informací obdrženyh loni od Alberta Gaming Commission a podle rozhodnutí loňského kongresu našeho sdružení ve Winnipegu věk 65 let je považován za spodní hranici (dříve to byl věk 70 let). Ovšem v případě manželů stačí když aspoň jeden dovrtí 65 let, aby se oba kvalifikovali jako seniři.

NOVÝ VÝBOR PRO 2003

Na výroční členské schůzi 12. února 03 byl zvolen následující výbor:

Předseda	Zdeněk Fišera
Mistopředseda	Pavel Kužel
Pokladník	Frank Hanuš
Zapísovatel	Ludvík Brynda
Členové	Petr Bába Šimon Kaderáček Frík Majer Ivo Neveselý Dr. Peter Schubert Alena Schováňková

Na schůzi výboru 27. února členové převzali tyto

funkce:	Sekretář	Dr. Petr Schubert
	Kulturní referent	Petr Bába
	Website Coord	Frík Majer
	Youth Group	Šimon Kaderáček
	Sportovní refer.	Ivo Neveselý
	Členský refer.	Alena Schováňková

HONORARNÍ KONZUL V EDMONTONU

Honorární konzul České republiky pro Alberta a Saskatchewan, pan Jaroslav Jelínek, bude v pátek 2. května v Edmontonu vyřizovat konzulární záležitosti mezi 3. a 6. hodinou odpolední v Milan's Restaurantu Bar 8223 – 104 Street

VELVYSLANEC ČR ING. VLADIMÍR KOTZY SE LOUČÍ S KANADOU

Edmontonská odbočka Českého a Slovenského sdružení v Kanadě, Československá společnost pro vědy a umění v Albertě a The Canadian Centre for Austrian and Central European Studies organizují rozloučení s velvyslancem České republiky Ing. Vladimírem Kotzym, který brzy skončí svoji více než pětiletou práci v Kanadě. Schůzka se koná v úterý 27. května v 6:30 večer v prostorách svrchu uvedeného Centra v Old Arts building University of Alberta. Pan velvyslanec bude doprovázen chotí a následující den bude jednat se zástupci Provinciální vlády. Všechni jsou vítáni na tuto schůzku.

PLACENÍ ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ, NEBO PŘEDPLATNĚHO jsou úkony na které se snadno zapomenou. A přece každý víme, že placení je nezbytné utá-li kterákoliv organizace prospívat. Chcete-li pomoci našemu ústředí, které se nachází ve finanční tísní, doporučujeme všem bývalým členům, aby si obnovili členství raději než předpláceli pouze Edmontonský zpravodaj, který je zahrnut v členství. Jelikož část příspěvků je posílána do ústředí, je to jednoduchý způsob, jak můžeme legálně ústředí pomoci. Nemůžeme tam například posílat kasínové peníze – ty musí zůstat v Albertě. Jestliže v následujícím obědňáku najdete jednu nebo dvě legitimace, znamená to, že máte členství pro kalendářní rok 2003 zapláceno. Dvě legitimace značí roční členství.

NEVĚDOMKY JSME SE STALI OBĚTÍ RASISTŮ

První dopis přišel v lednu, druhý v březnu v tomto roce. Oba měly na obálce, tam kam dáváme razítka naší odbočky, razítka "EDMONTON REPORTER" a správnou adresu naší odbočky. Oba dopisy byly poštou vráceny jako nedoručitelné. Text obou dopisů byl stejný. Lišily se tím, že první měl hlavičku českého konzulátu v Kalifornii a druhý nějaké slovenské organizace ve státě Illinois. Obě hlavičky byly přirozeně falešné. Každý dopis nesl dva podpisy s "akademickými" tituly. Dopis varoval před invazí "ze země "třetího světa" Číňanů z Hong Kongu, Arabů, Židů atd. Ke každému dopisu bylo vloženo několik stránek s kopiemi legitimních článků z českých a amerických novin s připojenými rasistickými komentáři jako: "CIA and World Jewish Congress are organizing Clandestine permanent invasion...." "Jewish controlled US Government." Jelikož se jednalo o rasismus a zneužití naší adresy, předali jsme veškerý materiál policii.

KNIHOVNA OPĚT OTEVŘENA

Podarilo se nám vyřešit některé problémy spojené s provozem naší knihovny, alespoň na určitý čas. Je opět otevřena od 10.00 do 12.00 hodin v sobotu dopoledne. Je však nutno předem (v pátek) zavolat Václavu Poláškově (424-3408). Knihovna zůstává na adrese: 10168-1004 St. - první dveře napravo od vchodu do Bistra Praha - 3.patro

Jestliže máte již zapláceno předplatné na tento rok, hude tato okolnost v obdélníku znamenána. Prázdný obdélník značí, že nemáte předplaceny ani příspěvky ani předplatné na rok 2003. Tuto připomínku publikujeme jenom jednou ročně a to po výroční členské schůzi. Na výroční členské schůzi 12. února (februara) bylo odhlasováno, že příspěvky na rok 2003 v edmontonské odbočce zůstávají na stejné výši jako byly již řadu předchozích let t.j. \$20.00 na rodinu, nebo \$15.00 na jednotlivce. Podle rozhodnutí loňského kongresu, osoby nad 65 let jsou považovány za seniory. Musí však zaplatit členství symbolickým \$1.00 ročně (dobročinnosti se však meze nekladou). Předplatné Edmontonského zpravodaje je pro nečleny \$10.00 ročně. Všechny šeky a jinou korespondenci posílejte na adresu: Czech and Slovak Association of Canada, Edmonton Branch, Garneau P.O. Box 52086, Edmonton, Alberta T6G 2T5. Jestliže naše údaje nejsou správné zavolejte (780) 461-8578.



JAROMÍR STŘÍBRNÝ

Narodil se 18. září 1925 v Praze, kde zakončil svá studia na Vysokém učení technickém – obor architektura. Zde se seznámil s Irenou Hauerovou, s kterou se oženil. Ještě během studia se jim narodil syn Martin a o pět let později Jan. Pracoval v Praze, v Roudnici, v Chomutově. Naposled od roku 1964 projektoval stavební práce pro státní lesy. V roce 1969 se synem Janem opustili Československo, zatímco Martin odešel již v osudném 68. roce. Po krátkém pobytu v západním Německu se dostali do Edmontonu. Ačkoliv se Jaromírovi podařilo poměrně brzy pracovat v jeho oboru, neměl na různých ústředích a musel občas doplňovat příjem rodiny uklízením kanceláří. Brzy po usazení v Edmontonu oba manželé se zapojili do práce v Československém národním sdružení v Kanadě, jak se tehdy naše organizace jmenovala. Ať už to bylo na poli sociálním, kulturním, či politickém manželé Stříbrní nikde nechyběli. Snad největší protu-komunistická demonstrace v Albertě byla právě v "Edmontonchucku" při příležitosti návštěvy sovětského premiéra Kosygina v r 71, kde jsme se poprvé setkali. Řadu let se manželé Stříbrní starali o to aby naše skupina byla zastoupena na "Heritage

Days Festival," na "Trees of Christmas," nebo připravovali pobožnosti pro imigranty kteří obdrželi kanadské občanství. Byli činní také v Československé společnosti pro vědy a umění, kde mimo jiné Jaromír byl generálním ředitelem jejich prvního kina. Asi pět let také zastupoval českou obec v "Alberta Cultural Heritage Council." Jaromírův mimořádný zájem o českou a slovenskou historii a jejich sklony k uměleckému vyjádření vyústily ve velkou bohatou výstavu v Provinčním muzeu v r. 1971. Výstava putovala do Calgary a ještě kamsi na východ a byla opět obnovena v r 1988 v Provinčním muzeu. Celou řadu let byl Jaromír předsedou edmontonské odbočky a když jsme v říjnu 1987 založili Edmontonský zpravodaj byl v redakční radě a přispíval vydatně svými články. Snad nejpopulárnější byly jeho "Kapitoly z českých dějin," kde srozumitelným stylem vykládal českou historii. Poslední, 37. kapitola vyšla na jaře 2000 a popisovala politickou situaci v Čechách v roce 1547. Od roku 1992 nám "Kapitoly posílal z Nového Zélandu kam se přestěhovali, aby byli blízko vnoučat - Michala a Helenky. Navíc jsme řadu let dostávali a uveřejňovali ve Zpravodaji jeho "Epištoly z Nového Zélandu." Dne 13. dubna 2003 "Kiwi" Jaromír Stříbrný podlehli neúprosné Parkinsonově nemoci. Čest jeho památce!

Jaromírova odchodu želi syn Martin s manželkou Heike v Edmontonu. Syn Jan s manželkou Lindou v Aucklandu, sestra Růžena Lendov v Seattlu, bratr Tomáš v Mladé Boleslavi, vnoučata Michael a Helenka v Aucklandu a stovky přátel na obou stranách oceánu

Zdeněk Fišera

JOSEF "JOE" SVOBODA

Zemřel pokojně 4 března 2003 ve věku 71 let. Žil nějaký čas v Edmontonu a potom řadu let ve Fort McMurray. Asi před pěti lety se s manželkou Phyllis vrátili ze severu a usadili se v Devonu. Josef po sobě zanechal manželku Phyllis, dvě dcery, Phyllis M Podsednik a Sheryl Emerson, čtyři vnoučata, Elišku, Dušanu, Ashley a Christu a právničku Dakotu. Čest jeho památce!

Z.F.

RICHARD ROSENBERG ZEMŘEL 18. BŘEZNA

Narodil se před dvaadvadesáti lety ve Vídni. Když byl ještě malý chlapec, rodina se odstěhovala nejprve do Bratislavy a později do Brna. Jelikož byl židovského původu, odešel v roce 1939 z Československa a přes Tel Aviv v tehdejší Palestině se dostal do Francie, kde se přihlásil do Československé vojenské jednotky. Po pádu Francie se dostal do Anglie, kde v roce 1942 se oženil s Annou Hubler. Po válce, v roce 1945 se s vojáky vrátil do Československa. Manželka přijela asi o rok později. Nějaký čas Richard opravoval nákladní auta, organizace UNRRA, která rozvířela potraviny po válkou zdemolované Evropě. Po komunistickém puči v únoru 48, jeho minulost zahraničního vojáka, který sloužil v spojenců na západě byla jemu i manželce v novém režimu na obtíž. V roce 1968 opustili opět Československo a emigrovali do Kanady. Vzhledem k svým znalostem angličtiny, pracoval nějaký čas pro imigrační úřad jako překladatel a současně pomáhal novým emigrantům nalézt ubytování, práci atd. Později opět pracoval jako opravář. S manželkou Annou si vlastněma rukama postavili dům v Onoway. Posledních 12 let před odchodem do penze pracoval ve fotolaboratoři. Čest jeho památce. Z F

HANA PAULOVÁ

Zučetkem duhna jsme dostali z Vancouveru smutnou zprávu, že po tříměsíčním pobytu v nemocnici tam 1. duhna letošního roku zemřela paní Paulová

Hana Paulová rozená Světelová se narodila 29. listopadu 1913 v Mikulášovicích v severních Čechách jako nejstarší ze třech sester. Tam také začala chodit do školy a své vzdělání ukončila na obchodní akademii v Praze, kam se nakonec celá její rodina přestěhovala. Koncem třicátých let se Hana seznámila s Karlem Paulem, jehož rodina vlastnila továrnu na veškeré strojní vybavení vinařského průmyslu. V roce 1942 se vzali, a Karel krátce na to, po smrti svých rodičů, převzal rodinný podnik. V roce 1948, po komunistickém puči, se manželé Paulovi rozhodli opustit Československo a začít nový

život v cizině. Jejich první zastávka byla Belgie, kde měl Karel obchodní kontakty. V Belgii zůstali asi rok a pak putovali do Anglie, odkud chtěli nejprve emigrovat do USA, ale nakonec to byla Kanada kam se rozhodli odejít. Do Edmontonu Paulovi přijeli v lednu 1951. Zde prošli řadou zaměstnání a nakonec Hana pracovala jako administrátorka na katedře ekonomie U of A, zatímco Karel se postupně stal vedoucím katedry marketingu na NAITu. V roce 1988, už jako důchodci, se Paulovi rozhodli přestěhovat do Britské Kolumbie, kde se usídlili v Tsawwassenu, nedaleko Vancouveru. Zde prožili téměř 15 let v podnebí, které si zamilovali.

Jaroslav Kolář

SMLOUVA MEZI KANADOU A ČESKOU REPUBLIKOU JE PODEPSÁNA

Dlouho slibovaná vzájemná smlouva o sociálním pojištění (Social Security) vesla v platnost 1. ledna 2003. Kanadské starobní pojištění se vyplácí po dosažení věku 65 let. Podmínkou pro ně je minimální pobyt v Kanadě aspoň deset let. Dohoda umožňuje, aby se chybějící léta převedla z doby zaměstnání v České republice (a naopak). Podobná smlouva byla před dvěma lety projednávána i se Slovenskem, ale nevíme zda také vešla v platnost.

Bližší informace obdržíte když napíšete na: Income Security Program, Human Resources Development Canada, Ottawa, Ontario K1A 0L4, nebo na tel. číslo 1-800-277-9914 (anglicky)

Fax: 1-613-952-8901

I!-mail isp-psr mail-poste@hude.gc.ca



Tábořit jsme proto, že chceme žít prostým, původním životem obklopeni bujnou vegetací, zplavňujícím proudem, dýchající čistý vzduch a hledíce do modrého azuru oblohy nebo do tajemného světa hvězd. To všecko se svými nálukami, kouzlem večerů, úsvitem jitra a kypěním letního dne, slézá z nás dítky země, sbližuje nás s ní, vrucí nás k čistému poměru s ní, nucí zaplnit kultura měst a duvu

Miloslav Seifert (1920), zakladatel CS woodcraftu

SEDMNÁCTÝ TÁBOR V SRPNU 2003 STODDART CREEK B.C.

PROGRAM v duchu Setonova a Seifertova woodcraftu bude zahrnovat především výpravy do okolí, znalost přírody, hry, táborovou praxi, koupání, lukostřelbu, 'beading' a jiné ruční práce, lidové písně a tance. Jelikož se mnozí účastníci nedokážou vyjádřit v češtině nebo česky ani slovensky nerozumí, v táboře se mluví převážně anglicky. Ovšem žádná z těchto řečí není vyloučena. Skoro každý rok jsme měli na táboře kanadské přátele některých našich dětí, a tato možnost stále existuje. Woodcraft je pro všechny bez rozdílu. Chcete-li kopii těchto informací v angličtině stačí zavolat (780) 461-8578. Samozřejmě vítáme také přihlášky vašich synovců, neteří, nebo vnoučat z České republiky a Slovenska, kteří tady budou na návštěvě.

DATUM: První, sedmidenní tábor pro chlapce a dívky ve věku 12-18 let začne v neděli 10. srpna (augusta) v poledne a skončí v neděli 17. srpna v poledne. Druhý, šestidenní tábor pro děvčata a chlapce ve věku 8-12 let začne v neděli 17. srpna v poledne a skončí v sobotu 23. srpna v poledne. Mládež ve věku 12-18 let se může zúčastnit obou táborů; mladší děti pouze druhého tábora. Každoročně většina starších zůstává na oba tábory.

MÍSTO: Tábor se nachází na západním úbočí Skalnatých hor v oblasti East Kootenay Britské Kolumbie, asi 8 km (jak vrána letí) J JV směrem od Radium Hot Springs. Na rozdíl od předchozích táborů u Pocaterra Creek, rodiče budou mít možnost zajet až na místo a tábořit zdarma 200-500 metry od

vlastního tábora a účastnit se společných výletů do přírody i táborových ohňů.

JAK SE TAM DOSTAT: Z Calgary a Edmontonu po Trans-Canada (#1) ke Castle Junction v Národním parku Banff. Tam odbočíte na silnici # 93 k Radium Junction což je křižovatka se silnicí # 95. Z Vancouveru jedte po Trans-Canada (#1) na východ k městu Golden. Tam odbočíte na silnici # 95. U Radium Junction nařídíte tripometer a pokračujte přibližně 6 km po silnici 95 na jih. Odtud je to 2 km po lesní cestě k táboru. Odbočky na lesní cestě budou označeny malými cedulkami (10 cm od země) s červeno-modrou páskou a jménem Fissera

DOPRAVA: Aby rodiče mohli přivést děti do tábora, nebo si je odvézt, prodloužili jsmeoba tábory o den, takže začínají a končí během víkendů. Dětem, jejichž rodiče je nemohou přepravovat, umožníme dopravu jak z Edmontonu tak z Calgary patřičnou sadou dovozním vanem. Za dopravu každého účastníka z Edmontonu do tábora a zpět budeme účtovat \$40.00; z Calgary tam a zpět \$20.00. Místa srazů a bližší podrobnosti budou projednány přímo se zájemci. Rodiče ovšem mohou přivést účastníky samy. V případě, že se postarají o dopravu dalšího účastníka, ohodí jeho dopravě.

UBYTOVÁNÍ je ve čtyřech tee-pas. Účastníci mohou také použít vlastní stany. Děti budou potřebovat 'ground sheet' (pokud možno kus plátna nebo igelitů) a pěnovou matraci (karimatku). V případě, že účastník bude mít nafukovací matraci, dejte mu správné lepidlo a materiál, kterým můžeme spravit případnou díru. Igelitové matrace s malými v duchovými buňkami se nic neosvědčily. Samozřejmě každý táborník bude potřebovat teplý spací pytel, pokud možno pětivý; případně puštit. Tábor je na úpatí hor (960 m n. m.) takže v noci tam bude chladno i když teploty pod 0° C, jaké jsme mívali na Pocaterra Creek, se tam v srpnu neočekávají. Je lépe si dobrý spací pytel vypůjčit, než aby účastník trpěl zimou.

JÍDL O si budeme vařit v polní kuchyni, kterou jsme na tábořišti vybudovali. Potraviny budou uskladněny v bezpečné zásobárně ve formě krytého vteku.

Všichni budou mít možnost pomáhat s přípravou jídel, která budou sice jednoduchá, ale výživně dostačující a chutná

OSOBNÍ VĚCI by měl mít každý účastník označený vlastním jménem a vše by mělo být v batohu nebo v cestovním pytlí (duffel bag). Každý rok nám po táboře zůstane spousta věcí, o kterých nevíme komu patří. Také seznám by určitě pomohl. Teplý spací pytel, pěnová matrace, polštář, 'ground sheet', pyžamo, nejméně 3 páry ponožek (pokud možno vlněných), 2 páry spodního prádla, 2 košile, krátké kalhoty, dvojce dlouhé kalhoty, svetr, lehká bunda, klobouk, nebo čepice na ochranu proti slunci, vlněná čepice na spaní, nepromokavá bunda s kapucí nebo s kloubkem do deště, 'nepromokavé' boty, nebo gumáky, 2 páry tenisek, plavky, malý lehký batůžek pro denní výpravu, uzavřený láhev na vodu (přibližně 1 litr), něco proti komárům, baterka s 'alkaline' bateriemi, mýdlo v pouzdře, kartáček a pasta na zuby, hřeben, velký ručník, malý ručník, pytel na špinavé prádlo, linkovací nebo čtverečkový sešit asi 8.5" x 11", 2 tužky, krém na opalování (nejméně číslo 15). Krém má chránit před paprsky A + B a má být 'waterproof' t.j. nemít se snadno smýt studenou vodou. Doporučujeme také podle možnosti 'indian blanket' nebo jakoukoliv přikrývku na sezení kolem ohně

PŘÍPUSTNÉ VĚCI PODLE ZÁJMU: fotoaparát, dalekohled, kapsní drobnolůd nebo lupy, malý kapsní nůž, sluneční brýle, hudební nástroj (pokud může být uskladněn v pouzdře), luk a šipky

NEŽADOVANÉ VĚCI ZAPOMEŇTE DOMA! Radio, magnetofon, peníze (povoleno maximum \$10.00), jídlo, bonbony a jiné sladkosti, žvýkací guma, cigarety, hrací karty, hodinky a jiné cenné předměty, 'conus', vzduchovka a jiné nebezpečné zbraně

SNĚMOVNÍ OHNĚ 16. A 22. SRPNA jsou na udělování 'orlich per', zpěv lidových písní a tance. Rodiče jsou vítáni, pokud jsou ochotni se zúčastnit tábora bez alkoholických nápojů. Většina naší mládeže zná málo lidových písní - v některých

případech žádné! Vzhledem k časovému omezení je žádoucí, aby se mládež naučila co nejmíce z následujících písní doma před táborem: Holka modrooká, Nemelem, nemelem, Červený šátečku, Žadnej nevi co sou Domažlice, Čerešničky, Už se ten tálnskej rybník nahání, Tancuj, tancuj, vykrúčaj; Rožnovské hodiny, Okolo Trébného, Teče voda teče, Vrt' sa děvča, Sedemdesiat' sukici' mala. Jsme přesvědčení, že je pro každého žádoucí se naučit alespoň několik písní, i když chlapec či děvče desky ani slovensky nemluví. Také se snažíme naučit naši mládež alespoň několik anglických, amerických, skotských a jiných lidových písní, jestliže se je nenaučili ve škole. Každý Kanadán by měl znát alespoň: Early one morning, The drunken sailor, Clementine, She'll be comin' round the mountain, Loch Lomond, Walking Mathilda, Alouette ... V předchozích letech jsme připravili a rozdali účastníkům naše malé zpěvníky s notami; prosím, přivezte si je na letošní tábor! Pokud je nemáte, zavolejte, nebo napište, a my vám je pošleme ještě před táborem!

CENA A PŘÍHLÁŠKA: Cena za sedmidenní tábor (první) je \$100.00 za osobu; za šestidenní (druhý) \$90.00. Za oba tábory (pouze starší 12ú let) \$180.00. Připněte je poplatek za dopravu, pokud ji potřebujete. Vyplněná přihláška s sekem vystaveným na jméno Zdeněk Fišera, musí být poslána do 15. července (čůla) na adresu Garneau P.O. Box 52086, Edmonton, Alberta, T6G 2T5. Nezměstnání rodiče mohou požádat písemně o slevu. Blíží informace v Edmontonu: Zdeněk a Yvonne Fišera, tel. (780) 461-8578, fax (780) 450-2505, e-mail fishera@aol.com, nebo Dr. Peter Schubert, tel. (780) 430-1790, e-mail petersch@connect.ab.ca, nebo Simon Kadučák, tel. (780) 975-1255, e-mail csskedm1@hotmail.com, nebo Ivo Neveselý, tel. (780) 974-2940, e-mail nevesely@telus.net. V Calgary podá bližší informace Tomáš Neveselý, tel. (403) 278-6201, e-mail tom@czcanada.com, nebo Karel Hofman, tel. (403) 938-5907, e-mail travel@abnature.com, a ve Vancouveru George Šemora, tel. (604) 929-6350, e-mail georgeamadeus@hotmail.com.

Přihláška do tábora pro mládež (Application for the 17th camp) je na straně 15 - is on page 15

DOTAZNÍK PRO SENIORY (NAD 65 LET)

JMÉNO: _____

O JAKÝ DRUH FILMŮ MÁTE ZÁJEM:

UVEDTE NĚJAKÝ PŘÍKLAD:

KTERÝ DEN A KTERÁ IDOHA PRO FILM BY VÁM VYHOVOVALA:

MĚL-A BYSTE ZÁJEM O JEDNODENNÍ SPOLEČNÝ VÝLET ČTRNÁCTI SEDADLOVÝM VOZIDLEM - ANO NE (podtrhněte co se hodí)

KAM BY TAKOVÝ VÝLET MĚL SMĚROVAT: (uveďte příklady)

MĚL-A BYSTE ZÁJEM O DVOU ČI VÍCEDENNÍ VÝLET

KAM BY TAKOVÝ VÝLET MĚL SMĚROVAT: (uveďte příklady)

JAKÉ PROCENTO VÝLOH MUŽETE HRADIT ? 100% 75% 50% 25% 10% 0%

O KTERÉ SPOLEČENSKÉ HRY MÁTE ZÁJEM:

JAKÉ DALŠÍ PROGRAMY BY VÁM VYHOVOVALY:

CO JINÉHO BY EDMONTONSKÁ ODBOČKA MOHLA UDĚLAT PRO SENIORY:

Sylvan Lake Camp Out 2003

If you are 17 years of age and older, we invite you to come with us to Sylvan Lake this summer. The Camp Out will take place in the days from July 25th to 27th.

*The following are some of the available activities: Swimming in the lake, using the water slides, playing mini golf, cart racing, and playing a variety of games, such as: soccer, football etc.

*Some of the items required: Tent, sleeping bag, dish, cup, , pocket knife, extra clothes, toiletries, swimming stuff, towel, and sandals to use in water.

*The base price of \$25.00 includes bed and breakfast as well as an evening meal and snacks for 2 days/nights. It does not, however, include lunches or transportation. If anyone needs transportation (there and back), it will be available at the cost of additional \$10. All participants will be responsible for buying their own lunches at the beach.

If you are interested, please make your checks for \$25.00 payable to C.S.Y.G.C. and send them together with your application to C.S.Y.G.C. @ 309 Morin Maze, Edmonton, Alberta T6K 1V1

For more information contact us by e-mail at csygc@canada.com or by phone: Tom at (403) 874-2705 (Calgary), or Simon at (780) 975 1255 (Edmonton)

Due to limited space, this action will be on the first come, first serve basis. **ALL APPLICATIONS MUST BE SUBMITTED BY July 15, 2003.**

SUMMER CAMP OUT 2003

Check here, if you need a ride!

Name: _____

Address: _____

Phone #: _____

Emergency Contact: _____

Age and Health care #: _____

Comments/Concerns/Allergies: _____

If under 18 years of age, a parent's signature is required: _____

The C.S.Y.G.C. or any representative of C.S.Y.G.C. is not liable for any injuries and/or accidents during the trip. Every participant and a parent or a guardian of any participant under the age of eighteen must sign this waiver and release to acknowledge that he/she has read, understands, and abides our disclaimer.

I understand that certain risks are unavoidably connected with my (child's) participation in this Camp Out and related activities, which include but are not limited only to, swimming and driving, and I (my child) assume those risks by participating. I release and discharge CSYOC, as a subdivision, each member of CSYOC, event sponsors, the Getaway Activities, independent contractors or otherwise, and each of their respective officers, directors, partners, employees, volunteers, representatives, agents, and organizers from any responsibility for those risks. The signature attached to this registration form confirms the correctness of the above information as well as acceptance of this disclaimer.

Signature: _____

(CSYOC is a non-profit organization)

KANOÍ SEVERNÍ DIVOČINOU - ZAKONČENÍ REPORTÁŽE O CESTĚ PO ŘEKÁCH TSICHU, KEELE A MACKENZIE

Na pokraji sil, totálně vyčerpani jsme dorazili na větrnou pláž na opačném břehu řeky od Norman Wells a uvědomili jsme si, že o nás nikdo neví, aby nás přijel převést. Telefon? - zapomeň na to! Kvůli ostrovům a vzdálenosti nebyla usedlost prakticky ani vidět. Rozdělili jsme velký oheň z naplaveného dřeva - nic. Vzlýtl jsem šestimetrovou trojnožku z naplavených smrkových tyčí, na jejíž vrchol jsme přivázali Mileninu červenou větrovku jako vlající praporek. Přidal jsem oranžové stuhy značkovací pásky. Postavil jsem další, ještě vyšší trojnožku a na její vrchol jsem přivázal třepetající se vysoce lesklou tenkou folii z pohlinukovaného nylaru, která byla v našem vybavení pro nouzové situace, kdy se člověk musí do ní zabalit, aby udržel teplo na přežití. Snažili jsme se poslat "prasátka" zrcátkem, vystřelovali jsme naše světlice proti modvědům na malá letadla a helikoptéry, ale ti nás stejně neviděli. Do písku pláže jsem velikým kořenem vryl nápis patnáctimetrovými písmeny "NEED A RIDE" (potřebujeme svěží), ale mamě Milena zatím vafila věčeh a svým ostrým znakem i s pomocí dalekohledu neustále zkoumala říční obzor pro známku nějakého člunu. Tato strana řeky byla však příliš mělká na to, aby tudíž někdo proplouval. Postavili jsme stan a začali jsme se připravovat na dlouhou hranou roli trosčovníku na pustém ostrově. Jídla jsme měli dostatek tak na patnáct dní.

Konečně ráno, zatímco já jsem odešel k rezavému potoku pro vodu na snídání. Milenka jen vykoukla ze stanu, už viděla v dalece proti rannímu slunci blížící se člun. Jak se přibližoval, nebylo pochyb o tom, že připlouval jen pro nás. Nic totiž na našem břehu jinak nebylo. Hned jsem se rozběhl k místu, kde jedině mohl člun přistát kvůli mělčinám, abych našeho vysvoboditele přivítal. Byl to syn starosty, který nás převzal poprvé. Pomohl nám rychle sbalit a naložit vše do hlínkového člunu. Všiml si nás při ráno člun naftové společnosti, který rozváží

zaměstnance na směnu na umělých vrtacích ostrovech. Již vědí o co jde když vidí stan na vzdáleném břehu a tak poslali zprávu starostovi, že má na břehu "zákazníky". Tentokrát již převoz zdarma nebyl. Zaplatili jsme \$50 a myslím si, že to zaplatilo převozy oba. Ale Stewart nás dopravil svými nákladůčkem až na leuště k hangaru společnosti Northwright, která nám ochotně nřelihila malé letadlo, aby nás dopravilo k přistávacímu pruhu Mile 222 na horní Tsiču. Musili jsme jenom počkat až do čtyř odpoledne než se vrátí jedno z letadel odněkud ze severu. Očekávali jsme cenu \$1400 za dopravu, stalo to \$1350. Představovalo to obnos několikanásobně vyšší než celý zbývající rozpočet naší výpravy. Za situace však, ve které jsme se nacházeli ještě na stezce při cestě nazpět, se nám taková částka zdála bezpředmětna. Bylo krásné počasí a tak jsme se po umytí vlasů a převlečení do čistého v záchodku společnosti, vydali pěšky na další obchůzku města, s opčním navštívením RCMP a obchodu s potravinami. Mileně nějakou chvíli trvalo než rozešla zraněné koleno, tak jsme nespěchali. Opět jsme měli příležitost setkat se s našimi známými rangery.

Přilet letadla byl dvakrát odložen a tak nám nakonec bylo přiděleno letadlo jiné, které jsem viděl sedět na ploše již od rána. Pilot byl mladý muž s dvoletou zkušeností. Naložil naše věci do ocasu trupu letadla a přivázal je silně. Mě nabídl čestné místo kopilota vedle sebe a Milenka seděla za mnou. Trochu nás vystrašilo, když se pilot po svém usazení a připoutání, pokřičoval. Vypadal totiž jinak velice sebevědomě. Letadlo mělo dva ohromně hlučné motory, a když se vzneslo, měl jsem pocit, že visím na židli 500 m nad zemí a tu židli drží jen onen řev motorů. Nechtěl jsem přemýšlet o tom, co by se stalo, kdyby ten řev ustal. Pilot kromě přístrojů na palubní desce vyňal svůj vlastní GPS, velmi podobný tomu, který jsem ztratil v horní Tsiču, a posadil si ho na palubní desku tak, aby na něj dobře viděl a na klín si rozložil

leteckou mapu. Na té potom stále držel jeden prst, který posunoval podle toho, kde jsme se právě nacházeli. Neletěl nad horami, ale údolními, těsně pod úrovní štítů. Neletěl tedy přímou čarou, ale více méně podél Canol trailu, který jsme občas rozpoznali pod sebou. Také jsme pod sebou rozpoznali místo, kde jsme se museli obrátit a viděli jsme jak byla řeka opravdu široká i kdybychom překonali to postranní rameno. Také jsme viděli, jak nemožné by bylo překonávání dalších řek, zejména Little Keele a Twytia. Slyšeli jsme o jiných skupinách, které takto uvízly mezi zmíněnými řekami a jejich členové museli být zachraňováni helikopterou. Ta je ještě dražší než letadlo, a navíc neměla dost kapacity na jejich zavazadla, takže nejdřív odvezla zavazadla k jezeru, na kterém pro ně později přistálo letadlo, a teprve potom dopravila turisty do Norman Wells. Jak jsme pronikali dál do hor, krásné počasí se měnilo a mraků přibývalo. Zpočátku jsem hodně fotografoval okolo sebe, ale po 45ti minutách letu se mi začala točit hlava a byl jsem nucen dívat se jen přímo před sebe. Když mi tak pilot nabídl, abych převzal řízení letadla na zkoušku, proěklával jsem se mu zdvořile a vysvětlil jsem mu důvod. Celý let trval asi hodinu a 20 minut, a než jsme se snížili ke známým měřičnám T'sichu okolo přistávacího pruhu, na předním skle letadla se rozpleskaly kapky deště. Pilot obletěl jednou kolem aby si prohlédl letiště, na kterém nikdy předtím nepřistál a aby zjistil směr větru. Já jsem se jen modlil, "aby to letadlo přilepilo na zem dřív než se pozvracím". Po přistání pilot okamžitě vyložil náš náklad, zkontroloval hladinu paliva, otočil se a s levcem se vznesl do lehkého deště večera. Okolní štíty nebylo vidět kvůli mrakům.

Letiště bylo opuštěné, byli jsme tu sami. Nahodili jsme svá břemena a šli jsme s nimi ke staré, rozpadající se dřevěné kůlně za maringotkou vlády NWT. Podle jednoho z rangerů tam měl být poměrně útulný přístytek s postelkami. Bylo tomu těžko uvěřit když jsme se blížili k polurozpadlé chýši, ale po prozkoumání dalších dvou dveří uvnitř, jsme skutečně objevili uvnitř kůlny relativně nověji vybudovanou

jednotku s malou kuchyňkou, která nefungovala, koupelnou, která také nefungovala a s rezavými plochovými kamny, která díky bohu fungovala. Milenka hned rozdělala ohně a nacyhtala dešťovou vodu pod krovem kůlny na polívku a na čaj, zatímco já jsem ležel na plocho na lavici s točící se hlavou. Základy celé "bytové jednotky" se propadaly na jedné straně a tak byla její potápná podlaha nakloněná jako paluba potápějící se lodi. Mě se po letu zvedal žaludek už jenom z toho nakloněného pocitu chování po ní. V jihovýchodním rohu místnosti byl dřevěný stůl s lavičkami pod zasklenými okny s dobrým rozhledem pu tmavě, mraky a deštěm zastřené krajíně vrábček a líšejníků. Někdo pečlivě podložil nohy stolu na nižší straně spádu podlahy, takže stál rovně. Místy se stropu kapala voda, ale spalo se tu poměrně dobře. Připomínalo mi to naši chalupu v Krkonoších. Samozřejmě, že přelo celou noc. Ráno trochu přestalo a já jsem při obchůzkách kolem měl to štěstí, že jsem našel krásný shovcný paroh karibů. Samozřejmě, že korunoval můj náklad po té, co jsme vyrazili na posledních 15km po Canol road k naší Vitare. Den byl deštivý, štíty se objevovaly jen chvilkově a zatímco já jsem se snažil zachytit poslední obrázky z chůze boranu, Milenka měla utrpení se zraněným kolencem. Nakonec jsem vyrazil napřed sám a po složení své zátěže hned za zbořeným mostem u Vitary, jsem spěchal zpátky pomoci Mileně. Putkal jsem ji však již stejně téměř u cíle. Byl to jubilantní pocit, když jsme se z deště usadili v pohodlí našeho věrně čekajícího vozidla, svlékli si mokré prádlo a převlékli se do suchého. Mezitím již motor začal topit a pár dobrot, dobře uložených pro tento účel v autě, dovršilo nebeský pocit bezpečí a úlevy. Deště léta s Vitary téměř smyly všechno bláto silnic Yukonu a tak jsme byli připraveni onitku obnovit.

Vzhledem k počasí jsme neztráceli čas pu cestě domů. Canol road jsme sjeli hned ten samý den až k přívozu přes řeku Pelly v Ross River, který byl již zavřený a po překupání ve stanu za celonočního deště, jsme řeku překročili příští ráno. Pokračovali jsme potom jen s krátkými zastávkami na rychlé občerstvení a na

benzin až k Liard River Hot Springs. Po cestě k Watson Laku se nám hodil náhon na čtyři kola v beznadějně rozhabněných úsecích oprav silnice Roberta Campbella. S Coltem, který jsme použili při cestě k Nahanni v 97., bychom byli letos definitivně uvázli. U Liard Hot Springs jsme měli štěstí získat poslední místo na tábořišti a tak jsme zůstali přes noc, s koupáním v horké vodě jak večer, tak ráno, přestože většinou přšelo. Důbit jsme si v horkých pramenech popovídali se třemi nezávislými skupinami Čechů. Kolem druhé hodiny v noci Milenu probudilo širachání na sousedním stanovém místě. Lidé tam nějakou dobu hlomozili, až se ozvalo ostré ženské zaječení: "It's a black bear!". Potom začalo ještě horočnější hlomození, zabouchly dveře, nastartoval motor a vozidlo odjelo do tmavé noci. Ráno bylo místo úplně prázdné. Někdo musil zažít vzrušující noční dobrodružství. Z Liard River Hot Springs jsme vyrazili kolem poledne a jelikož stále přšelo, skončili jsme tím, že jsme s malými zastávkami dojeli až domů, kolem 3:30 ráno. Řídil jsem tak téměř nepřetržitě kolem 1,600 km. Střibrná Vlčice běžela skvěle. Zakalen vším dobrodružstvím a těžkostmi, které jsme překonali během léta, myslil jsem si, že se už něčeho jen tak nezaleknu. Mýlili jsem se. Nejstrašnější výzva léta nás očekávala doma na acnagi ve formě nutnosti posekat jeden akr travníku s trávou nad kolena.

KONEC Dr. Jan Soukup

O STÁŘÍ A STÁRNUTÍ

Podle pohádky bratří Grimmů, "Délka života," každý tvor měl po stvoření světa žít 30 let. Osel se ale ohradil, že mu budou na záda nakládat těžká břemena a pak ho budou bit. Takový život se nedá 30 let vydržet. Tak dostal jen osmnáct let. Psu se také 30 let zdálo moc. Jeho úkolem je běhat, stékat a kousat. Nohy mu nevydržel 30 let běhat, hlas štěkat a zuby kousat. Dostal tedy jen dvanáct let. Podobně si stěžovala i opice. Může dělat směšné grimasy na ldi, ale ne 30 let. Smích často skrývá

smutek a jablka, která od lidí dostane jsou často kyselá. Tak opice dostala deset let. Nakonec přišel člověk. Tomu zase 30 let nestačilo na to aby postavil dům, zasadil stromy a sklízel jejich ovoce. Dostal tedy osmnáct oslích let, ale i to mu bylo málo. Dostal tedy ještě dvanáct psích a nakonec i deset opičích let. Proto je člověk 30 let zdravý a čilý a užívá života. Tato léta rychle uplynou. Potom přijde osmáct oslích let, která mu kladou na záda jedno břímě za druhým a odměnou za těžkou práci je mu jen trápení u lání. Dvanáct psích let žbrblá v koutě, protože nemá zuby a nakonec zdičnosti a deset let se chová jako opice, které se smějí i děti.

Podle jiného zdroje, totiž Bible, žili tenkrát lidé mnohem déle. Adam se prý dožil 930 let, Seth 912 let a Metuzalém dokonce 969 let. Potom se zřejmě délka života zkrátila. Stejně ale Abraham žil pokaždé v sumerském městě Ur (dnes Irák), nebo snad v Harranu (jižní Turecko), do 75 let a teprve potom se místo do důchodu vydal na cestu, která vedla k založení nejen rodiny, ale také tří důležitých náboženství. Stal se pak praoctcem dvou miliard křesťanů, miliardy mohamedánů a dvanácti miliónů židů a zemřel v pozhnaném věku 175 let.

Podle antropologů se ovšem první lidé dožívali maximálně 45 až 50 let. Jak to tedy je, či spíše bylo? Data i doby před více než 3000 lety nejsou spolehlivá, ale víme, že už v pátém století před naším letopočtem čínský filozof Konfucius (552-479 př. n. l.) formuloval systém sociálních vztahů založený na rodinné jednotce, kde všichni museli poslouchat nejstaršího muže. Synové museli poslouchat otce, který rozhodoval o jejich životě a smrti. Podobně filozof Lao-c' (6.-5. stol. př. n. l.) učil, že stáří je nejen nejvyšší stupeň, kterého může člověk dosáhnout ale také stav blízky svatosti. Ve starém Řecku věřili, že staří muži jsou blíže bohům, zatímco staré ženy neschopné mít děti a méně libivé klesaly a byly ze společnosti vyvrženy. Filozof Platón (427-347 př. n. l.) také učil, že se máme o staré starat, vážit si jich a poslouchat je. Hippokrates (460-377 př. n. l.), byl jako lékař analytější a považoval za vrchol života střední věk – podle něj 56 let. Aristoteles (384-322 př. n. l.) se neomezoval na tělesnou stránku problému a tvrdil, že tělo dosáhne perfektu v 35 letech a duše v 50 letech.

APPLICATION FOR THE 17th YOUTH CAMP UNDER THE DIRECTION OF ZDENEK FISERA - AUGUST 2005 - STODDART CREEK

I _____ would like to register my son/daughter (name) _____ for the camp at Stoddart Creek

in the days of August _____ 2005. Child's date of birth _____ Address _____ Postal Code _____

Parent's Home Phone: _____ Work Phone _____ Health Care # _____ Blue Cross # _____

Family Physician: _____ Telephone: _____ Health History of Participant: _____

Health conditions require these limitations: _____

The above health history is, as far as I know, complete and my son/daughter has my permission to take part in all camp activities with the exception of those specified activities/situations. In case of an accident or a medical problem, I agree (in case that I could not be reached) that my son/daughter be treated in the nearest hospital according to the diagnosis of the local physician.

My son/daughter needs - does not need transportation to the camp and back (Please cross out what is not applicable)

I am enclosing a cheque for \$ _____ payable to Zdenek Fisera

DECLARATION: I, the undersigned, release Zdenek Fisera and all the camp volunteers from any responsibility pertaining to personal injury and/or damage to personal property of the campers, providing that the injury and/or damage did not occur as a result of negligence on the part of the said Zdenek Fisera or volunteers at the camp. Furthermore, I understand that the Czech and Slovak Association of Canada and its non-participating members are not responsible for the camp.

Date: _____ Parent/Guardian signature: _____

----- here detach -----

If you are planning to stay near our camp or deliver members of your family to the camp, I would appreciate to be informed about it in advance, so to be able to provide you with additional information. Zdenek Fisera

Názory starých Římanů nebyly tak definitivní. Staré lidi sioc topili, ale ne všechny. Ty movité ne a třeba seznát byl piny starci (ovšem bohatých). Křesťanský filozof Isodor Sevillský (560-636 našeho letopočtu) rozdělil lidský život do sedmi staří. Věk 50-70 let byl podle něj dospělost, a po te nastalo stáří. Ve středověku králové a papežové byli často mladí muži. Staří vládci byli vyjimkou. Charlemagne sioc zemřel r. 814 ve dváadvaceti letech a Řehoř I. Veliký byl zvolen papežem v r. 590 skoro šedesátiletý a zemřel v ve čtyřicetšedici, ale např. Řehoř V. bylo jen 23 v roce 996, kdy on byl zvolen papežem a vládl pak také jen tři roky. O prvých českých vládcích víme jen zhruba jak dlouho vládli (třeba první datovaná zmínka o přemyslovcích knížeti Břetivoji I je z r. 872 a zemřel snad r. 889). Můžeme ale ilustrovat věk českých panovníků např. na Václavoch. Václav I se stal králem v sedmadvaceti, ale už předtím byl spoluvládcem svého otce Přemysla Otakara I. Václav II. se stal králem r. 1283 ve dvaceti letech a Václav III. r. 1301 ve stejném věku. Václav IV. se stal králem r. 1378 v sedmnácti. Ladislavu Pohrobkovi bylo třináct (1453) a zemřel už v sedmnácti letech. Jiří Poděbradský byl nejdříve zemským správcem, a králem se stal až v sednatřiceti a vládl do 51 let. To už je však věk, který byl uznáván jako účtyhodné stáří ještě v devatenáctém a dvacátém století, ale o tom později. Za renesance, krása jak fyzická tak intelektuální byla nejdádnější kvalitou a mláďi proto bylo zbožňováno. Starými lidmi a hlavně starými ženami společnosti pohrdala. Tak i „osvícený“ Erasmus Rotterdamský (1465-1536) popisoval staré ženy

jako „trosky žen, chodící mrtvolý“ V kulturách bez psaného jazyka si starých obyčejně váží. U Eskymáků byly staří kulturní pokladnou, či chodící knihovnou. Veškeré informace o výchově dětí, počasí, zvycích, zvěte, ošetřování nemocných, folklór a náboženství byly uloženy v paměti starých Nicméně, Robert Gessain, který dělal výzkum v Grónsku ve třicátých letech, psal o Eskymácích, kteří aby nebyli zátěží pro kmen, šedli do kajaku a pádlovali na otevřené moře, aby se již nikdy nevrátili. Podobně Jacob Bronowski v televizním programu BBC „The Ascent of Man“ ukazoval jak příslušníci nomádského kmene Bakhtiari v Iránu, nechávali bez ohlednutí staré, neschopné překročit řeku Bazuft, sedět u cesty a zemřít. Allan Holmberg tak zase psal r. 1950 ve své knize *Nomads of the Longhow* o kmene Siriono v Bolívii. Těžký život je vyčerpával a jejich životní síla začala klesat už ve třiceti. Ve čtyřiceti pak už byli úplně vysileni. Při stěhování pak i oni nechali staré, nemocné ať zemřít bez jakéhokoliv loučení – prostě odesli. Tady už ale mluvíme o péči o staré. Papuánci prý měli velice zajímavé řešení pro péči o seniory. Když rodiče zestárlí natolik, že už nemohli být kmenu užiteční, vyvedli je mláďi ven a posadili je do větvi některého stromu. Příslušníci kmene pak vytvořili kolem stromu kruh a začali kolem něj tancovat jako kolem májky. Při tanci prý zpívali něco v tom smyslu, že „ovoce je zralé“. Potom obstoupili strom a prudce zatřásli jeho větvemi. Ti staří, kteří se nahoře neudrželi, spadli na zem, kde se jich zmocnili a snědli je mláďi příslušníci kmene. Na druhé straně v Číně se dodnes musí dětu, a ne nějaké instituce, starat o rodiče.

Dr. Peter Schubert

Pokračování příště

- Jsem členem edmontonské odbočky Českého a Slovenského sdružení v Kanadě
- Přikládám členským příspěvek na rok 2003 (\$20.00 rodina, nebo \$ 15.00 jednotlivec)
- Chci se stát členem edmontonské odbočky Českého a Slovenského sdružení v Kanadě.
- Jsem senior nad 70 let (členství v ČSSK symbolický \$1.00)
- Jsem v Kanadě od _____ (Členství v ČSSK do jednoho roku pobytu zdarma)
- Jsem členem Československé společnosti pro vědy a umění v Albertě
- Mám zájem o členství v Československé společnosti pro vědy a umění v Albertě
- Nejsm členem ČSSK ani SVU, ale mám zájem o zaslání Edmontonského zpravodaje a přikládání předplatné na rok 2003 (\$10.00)
- Momentálně nemám práci, ale mám zájem o zaslání Edmontonského zpravodaje
- Nemám zájem o členství ani o zpravodaj a žádám o vylazení ze seznamu